Tidenes avløpssatsing - hva skjer?

Fagrådet for Ytre Oslofjord

23 september 2022

Arne Haarr, Norsk Vann

Stikkord

- Tidenes avløpssatsing
- Nasjonal handlingsplan for avløp
- Regelverk – hjemme og ute
  - EUs avløpsdirektiv
  - Primær- og sekundærrensing
  - Oslofjorden
  - Avløpsslam
- Rapporter og tilbud fra Norsk Vann

Foto: Arne Haarr

Tidenes avløpssatsing

- Investeringsbehov i bransjen på 332 mrd. kr. fram mot 2040
  - Ledningsanlegg: 195 mrd
  - Vannbehandling: 65 mrd
  - Avløpsbehandling: 72 mrd (Eks. nitrogenrensing)
- Stort behov for mer kompetanse og kapasitet: driftsoperatører, ingeniører, siv.ing og andre fagfolk til

Avløpssituasjonen i Norge – kort status

- Norge er i brudd med EUs avløpsdirektiv
- Mange kommuner er i brudd med utslippstillatelser, og får avvik fra statsforvalteren
  - Medfører bl.a. byggestopp i enkelte kommuner
- Kommuner må søke om nye utslippstillatelser - <u>NB: nytt regime</u>
- Krevende markedssituasjon: leverandører/entrepenører

Statsforvalteren om renseanlegget:

– Forutsetter at kommunen overholder frister

Oppstart av nytt renseanlegg på Birkeland er satt til januar 2024. Fram dit er det under halvannet år. Og Statsforvalteren forutsetter at tidsfristen overholdes.

2019 og 2020: Miljødirektoratet strammer inn

MILJØ-DIREKTORATET

Fylkesmannen i Agder
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Oslo, 20.08.2019

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/8479

Saksbehandler:
Rita Vigdis Hansen

Skjerping av praksis for krav til sekundærrensing innenfor normalt og følsomt område

Miljødirektoratet viser til tildelingsbrev for 2019 om revidering av tillatelser til avløpsanlegg. Vi ber fylkesmennene som regulerer utslipp av avløpsvann innenfor følsomt og normalt område om å skjerpe praksisen med å stille krav t

Sekundærrensing og primærrensing

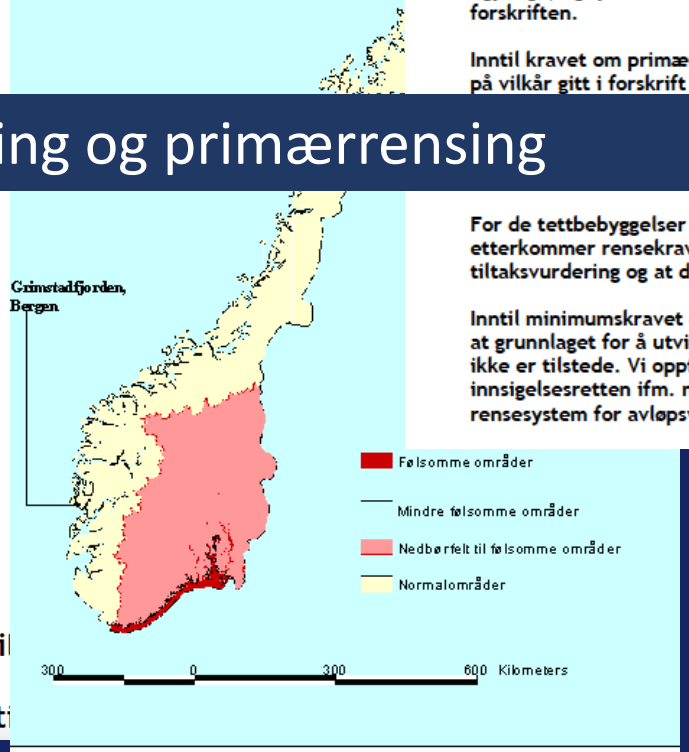

MILJØ-DIREKTORATET

Fylkesmannen i Agder
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Oslo, 05.05.2020

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/8479

Saksbehandler:
Rita Vigdis Hansen

Om primærrensing og overholdelse av frister

Overgangsfristen i forurensningsforskriften § 14-17 for å oppfylle primærrensekravene innen 31.12.2015 er endelig. Miljødirektoratet har nå kommet til at fra 1. januar 2016 har fylkesmannen ikke lenger hatt grunnlag for å gi utsatt frist for primærrensing. Miljødirektoratet er kjent med at det er fattet flere vedtak som gir utsatt frist for dette etter 2016. Slike vedtak er ugyldige, og fylkesmannen må dermed omgjøre disse slik at de blir i tråd med forskriften.

Inntil kravet om primærrensing er oppfylt, bør situasjonen håndteres som brudd på vilkår gitt i forskrift og/eller tillatelse med stramme frister for Øvrige krav i tillatelse innvilget etter 2015 munen søke om ny utslippstillatelse basert ed mulighet for å få innvilget noe lengre

For de tettbebyggelser som har etablert primærrenseanlegg som ikke etterkommer rensekravene, bør fylkesmannen sørge for at det gjøres en tiltaksvurdering og at denne følges opp.

Inntil minimumskravet om primærrensing kan oppfylles, anser Miljødirektoratet at grunnlaget for å utvide utslippene av avløpsvann fra berørte tettbebyggelser ikke er tilstede. Vi oppfordrer derfor fylkesmannen til å ta i bruk innsigelsesretten ifm. nye utbyggingsplaner o.l. inntil adekvat oppsamlings- og rensesystem for avløpsvann er etablert.

Mer avløpsrensing – betyr mer slam

- Stort behov for flere slambehandlingsanlegg - over hele landet – underkapasitet i dag – også hos kommersielle aktører
- Flere transporterer avløpsslam til anlegg i Sverige

Tidenes avløpssatsing betyr også muligheter

- Norsk Vann samarbeider bl.a. med Leverandørutviklingsprogrammet (LUP)
- Teknologiutviklingsprogrammet, forvaltet av FHI, for tiltak innen vannforsyning. Norsk Vann arbeider for at programmet skal utvides til å omfatte også tiltak innen avløp
- Med knappe ressurser, inkl. hos rådgiverne: søk samarbeid!

Nasjonal handlingsplan – inspirert av FAN-programmet

- Kan legges til et utvidet Program for teknologiutvikling (FHI)
- Bygge kompetanse for nitrogenrensing med mer
- Gi teknologiutvikling for løsninger tilpasset norske forhold
- Løsninger og kompetanse for nyere utfordringer: klimaeffekter, miljøgifter etc

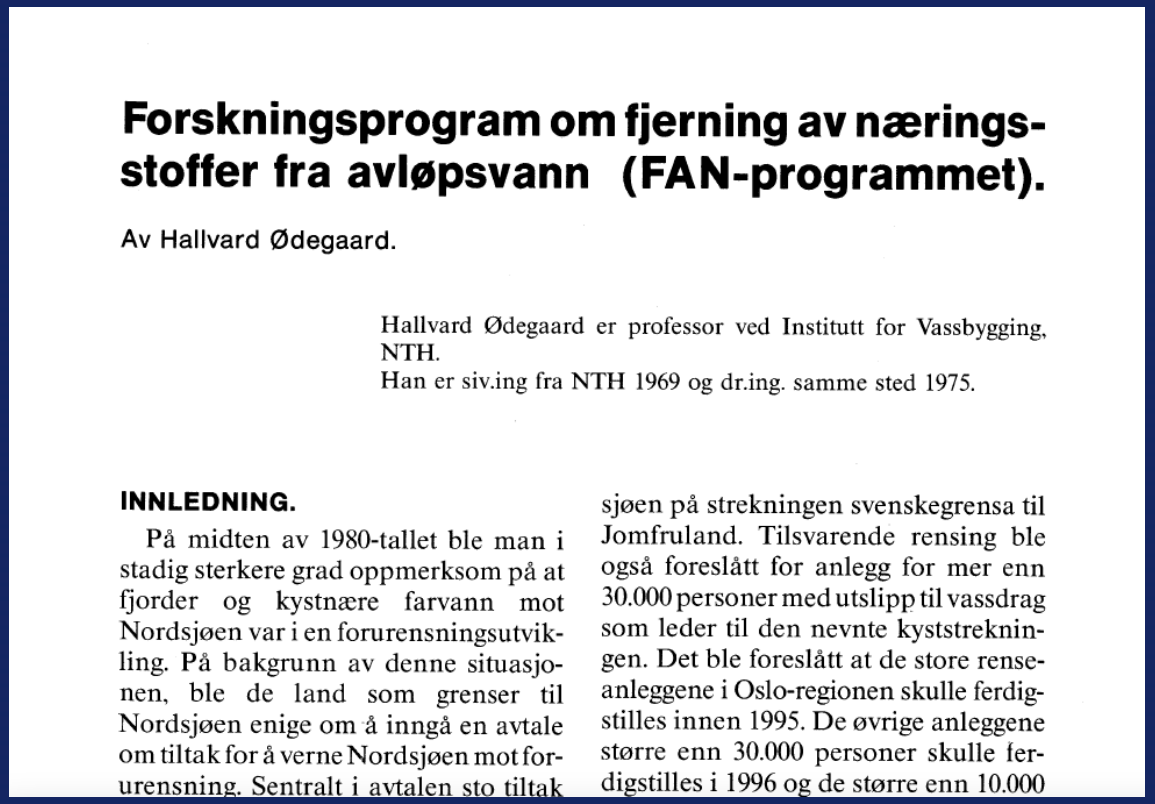

Forskningsprogram om fjerning av nærings-stoffer fra avløpsvann (FAN-programmet).

Av Hallvard Ødegaard.

Hallvard Ødegaard er professor ved Institutt for Vassbygging, NTH.
Han er siv.ing fra NTH 1969 og dr.ing. samme sted 1975.

INNLEDNING.

På midten av 1980-tallet ble man i stadig sterkere grad oppmerksom på at fjorder og kystnære farvann mot Nordsjøen var i en forurensningsutvikling. På bakgrunn av denne situasjonen, ble de land som grenser til Nordsjøen enige om å inngå en avtale om tiltak for å verne Nordsjøen mot forurensning. Sentralt i avtalen sto tiltak

sjøen på strekningen svenskegrensa til Jomfruland. Tilsvarende rensing ble også foreslått for anlegg for mer enn 30.000 personer med utslipp til vassdrag som leder til den nevnte kyststrekningen. Det ble foreslått at de store renseanleggene i Oslo-regionen skulle ferdigstilles innen 1995. De øvrige anleggene større enn 30.000 personer skulle ferdigstilles i 1996 og de større enn 10.000

Fra tidsskriftet VANN – 3/92

Avløpsdirektivet

- Forslag til nytt direktiv ventes 26 oktober
- Behandles av EU-Parlamentet og EUs Råd
- Forventet endelig beslutning Q1 2024?
- Vil påvirke Norges avløpspolitikk flere 10-år framover
- Generelt: strengere krav til rensing

Norsk Vanns tilbud: Nettverksgrupper for erfaringsdeling

Medlemstilbud – for kommuner og driftsassistanser

6 nettverksgrupper:

- Nybygging og ombygging av renseanlegg
- Drift og optimalisering av renseanlegg
- Fremmedvann på ledningsnett
- Søknad om utslippstillatelser
- Rapportering og oppfølging av krav i utslippstillatelser
- Avløpsslam/biorest/biogass

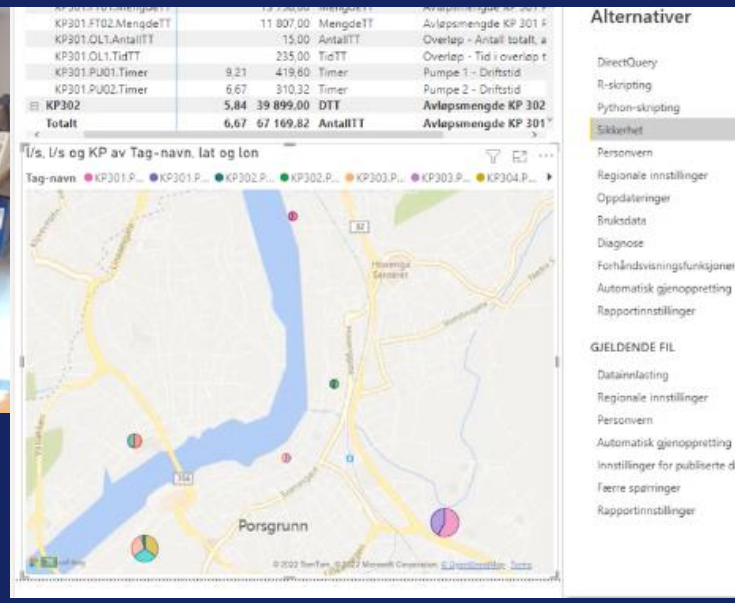

Til ledere: la medarbeiderne dine få lov til å bli med i nettverk!

Kontakt: elisabeth.lyngstad@norskvann.no

Norsk Vanns kurstilbud

- Legger om driftsoperatørkursene – delvis digitalt og fysisk
- Elektro for ikke-elektrikere
- Elektrofagbevis for driftsoperatør
- Etablerer kurs om avløpsrensing og nitrogenrensing

Varsler solide gebyr-økninger i Asker

Hver husstand i Asker kan risikere å få en økning på 2.473 kroner i økte gebyr for vann- og avløp bare fra 2022 til 2023.

EYVIND SVERRE MENNE
esm@budstikka.no

De dystre tallene kom under en orientering i formannskapet tirsdag. Regningen kommer til å treffe hardt i askerbøringenes lommebøker.

Økte gebyrer for vann og avløp har vært signalisert før, men nå blir de heftigere.

Det er flere årsaker til økningen. Først og fremst store investeringer i nytt vannverk for Asker og Bærum, og utbygging av bedre vann og avløpsnett.

- Rammebetingelsene har endret seg dramatisk, særlig knyttet til rente og strømpriser., sier Ragnar Sand Fuglum, direktør for samfunnstjenester i Asker.

Store investeringer

Han pekte mot de solide økningen man nå har i renter og strømpris. Noe som slår hardt ut mot Asker, som skal investere mye i vann og avløp de neste årene.

Sand Fuglum kunne fortelle at investeringene er formidable 326 millioner kroner årlig frem mot 2033.

Liv Borgen, fra avdeling for vann- og vannmiljø i kommunen, viste fire ulike scenarioer for gebyrer.

I det ene scenarioet øker gebyret med 1.432 kroner fra 2022, i nummer to er økningen 1.902 kroner, i nummer tre 2.238 kroner og i nummer fire 2.473 kroner.

Eller fra 3 kroner per dag per husstand, deretter 4 kroner, 5 kroner og 6 kroner.

Forskjellene er fordi man øker kronebeløpet med ulik hastighet i de fire scenariene opp til der man mener gebyrene til slutt skal ligge.

Så uansett kommer det til å øke jevnt og trutt i flere år fremover.

Grunnlaget for summene er et normalt forbruk til én husstand på 150 kubikkmeter.

Det var ikke muntre gebyrtall Ragnar Sand Fuglum kunne legge frem i formannskapet.

FOTO: KARL BRAANAAS

- Ekstra utfordrende nå

- Det er aldri en hyggelig sak å øke gebyrer for innbyggere. Særlig nå oppleves det ekstra utfordrende med redusert kjøpekraft og andre økte utgifter som alle står overfor. Dette er vanskelig, men å skyve på det kan gjøre det enda verre, sier ordfører Lene Conradi (H).

Kommunedirektør Lars Bjerke varslet at det kommer en sak om gebyrøkningen til neste formannskapsmøte.

Arenaer for samarbeid

- Benytt etablerte arenaer!
- Regionale samlinger – driftsassistanser
- Norsk Vann – teknologiutviklingsnettverk
- LUP
- Statsforvalterne?

Hva gjør Norsk Vann - nye rapporter/prosjekter

- Mikroforurensninger og legemidler i avløpsvann (kommer)
- Bærekraftstrategi – handlingsplan for å oppfylle FNs bærekraftmål (vedtatt)
- Nasjonal slamstrategi (kommer)
- Veiledning oljeutskiller (starter 2022)
- Håndbok i kildesporing (starter 2022)
- Ny undersøkelse av miljøgifter i avløpsslam (starter okt-2022)
- Frist for nye prosjektforslag: 1.10.22

Noen aktuelle rapporter

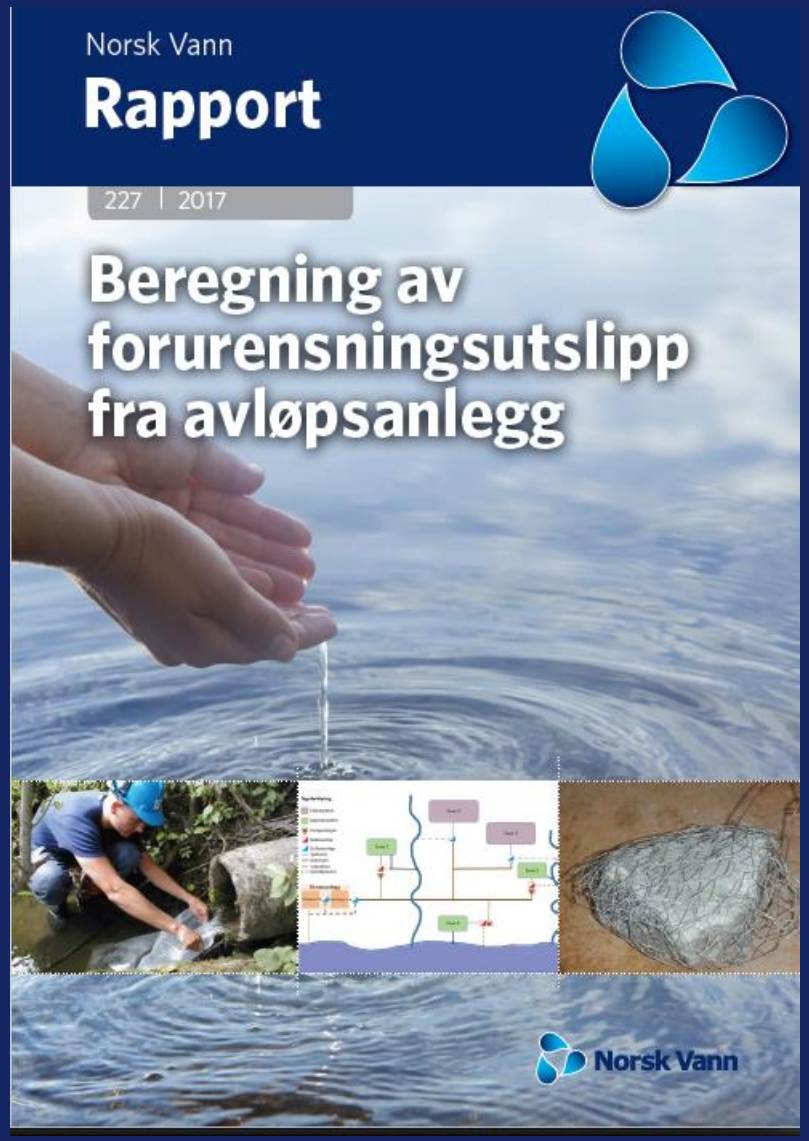
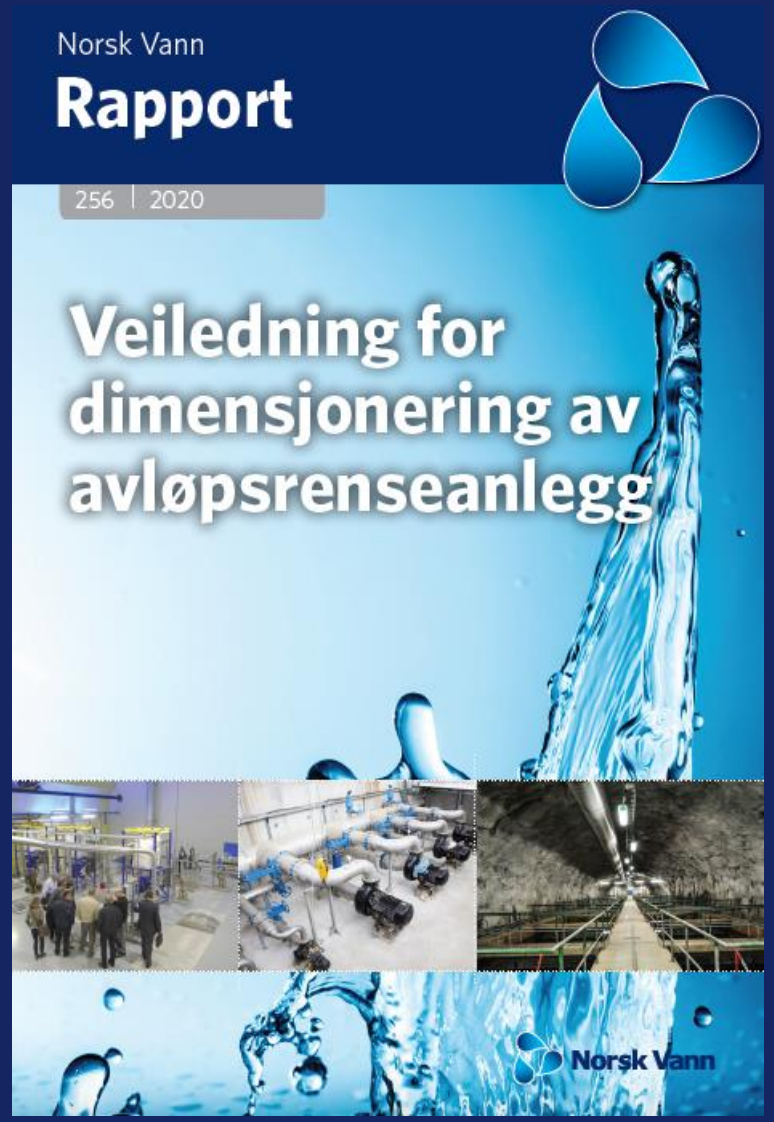
Noen aktuelle rapporter